Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej [ćwiczenia], PG_00206295						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	2		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS	3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Teorii Wychowania i Pedagogiki Opiekuńczej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Lucyna Kopciewicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0	45.0		75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnego i świadomego organizowania, realizowania oraz ewaluowania działań opiekuńczo-wychowawczych w różnych środowiskach i instytucjach. Studenci zdobywają wiedzę teoretyczną oraz praktyczne umiejętności niezbędne do diagnozowania potrzeb wychowanków, planowania pracy wychowawczej i opiekuńczej, a także stosowania adekwatnych metod, form i środków oddziaływań. Ważnym aspektem jest także kształtowanie postawy refleksyjnej, empatii oraz odpowiedzialności etycznej w pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi wymagającymi wsparcia.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_W04] Absolwent zna i rozumie normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);	Absolwent zna normy, procedury i dobre praktyki dotyczące organizacji pracy opiekuńczo-wychowawczej w różnych typach instytucji.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_U06] Absolwent potrafi tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki, pracy nad sobą i podejmowania aktywności sprzyjających rozwojowi oraz modyfikować działania wychowawcze, dydaktyczne i rozwojowe w celu osiągania pożądanych efektów w obszarze kształcenia, wychowania i stymulacji rozwoju	E.2R.U2. Absolwent potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; analizować i stosować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, metody pracy w ośrodkach kuratorskich; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; analizować i stosować superwizję w resocjalizacji; analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_K07] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej;	E.2R.K2. Absolwent jest gotowy do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W11] Absolwent zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;	Absolwent zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpowiedzialności prawnej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także podstawy udzielania pierwszej pomocy.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[PEDL3_U05] Absolwent potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	E.2R.U1. Absolwent potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; analizować i stosować metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; stosować metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno- -wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; analizować i stosować podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych; określać przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PEDL3_W06] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia, opieki i wychowania	Absolwent zna zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wychowanków oraz wynikające z nich zadania dotyczące dostosowania organizacji opieki i wychowania.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PEDL3_K01] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	E.2R.K4. Absolwent jest gotowy do współpracy z nauczycielami lub terapeutami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PEDL3_W18] Absolwent zna i rozumie zasady i normy etyczne obowiązujące pedagogów	Absolwent zna zasady i normy etyczne obowiązujące w pracy pedagoga i potrafi odnieść je do działań opiekuńczo-wychowawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PEDL3_U29] Absolwent potrafi twórczo korzystać z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać	Absolwent potrafi twórczo wykorzystywać i krytycznie analizować teorie rozwoju, socjalizacji i wychowania w planowaniu działań opiekuńczo-wychowawczych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Analiza przypadków (case study) w pracy opiekuńczo-wychowawczej Opracowanie diagnozy wychowanka na podstawie przykładowych danych Konstruowanie indywidualnego planu pracy opiekuńczo-wychowawczej Tworzenie projektu pracy grupowej w placówce opiekuńczo-wychowawczej Dobór metod i form pracy do określonych sytuacji wychowawczych Projektowanie działań profilaktycznych i interwencyjnych Opracowanie scenariusza zajęć wychowawczych Symulacja rozmowy wychowawczej i interwencji opiekuńczej Tworzenie dokumentacji pracy wychowawcy (arkusz obserwacji, plan tygodniowy) Zasady współpracy z rodzicami i instytucjami wspierającymi dziecko Praca z dziećmi z zaburzeniami emocjonalnymi i trudnościami w zachowaniu Praca z grupą rówieśniczą metody integracyjne i socjometryczne Ewaluacja działań wychowawczych tworzenie narzędzi i raportów
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
kolokwium	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Górnicka, B. (2015). *Metodyka pracy opiekuńczowychowawczej: wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki*. Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego. Gajewska, G. (2004). *Pedagogika opiekuńcza i jej metodyka: wybrane zagadnienia teorii, metodyki i praktyki opiekuńczowychowawczej*. Zielona Góra: Gaja. Albański, L., & Gola, S. (2013). *Wybrane zagadnienia z pedagogiki opiekuńczej*. Jelenia Góra: Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa. Gajewska, G. (2020). *Współczesne tendencje, problemy i wyzwania w opiece i wychowaniu: teoria, metodyka i praktyka*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls. Brągiel, J. (red.). *Praca opiekuńczowychowawcza. Tom II: kontekst metodyczny*. Warszawa Jundziłł, E., Pawłowska, R. (2008, red.). Pedagogika opiekuńcza. Przeszłość teraźniejszość przyszłość. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia

	Uzupełniająca lista lektur	Gajewska, G. (2020). Współczesne tendencje, problemy oraz wyzwania w opiece i wychowaniu. Teoria, metodyka i praktyka w opinii studentów. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls. Gajewska, G. (2018). Pedagogika opiekuńcza a pedagogika rodziny w teorii, metodyce i praktyce. Razem czy osobno? Stan i perspektywy rozwoju. Roczniki Pedagogiczne, 10, 4, 3753. Smolińska-Theiss, B. (1997). Od opieki do prewencji. Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, 10(365), 38.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	nie dotyczy	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.